

**T.C.**  
**SAĞLIK BAKANLIĞI**  
Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü

**Sayı** :B100AÇS0120000-020

**Konu** : Doğum Sonu Bakım Yönetim Rehberi

..... VALİLİĞİNE

**GENELGE**

**2008/80**

Anne ve bebek ölümlerini önlemek üzere standartları belirlenmiş doğum öncesi bakım, doğum ve doğum sonu bakım hizmetlerine erişilebilirlik, sağlık hizmetlerinden faydalanma, sağlık hizmetlerinin kalitesi ve hizmet sunan sağlık kurumları arasında koordinasyonun sağlanarak işleyen bir sevk sisteminin önemi tartışılmaz bir gerçektir.

2005 Ulusal Anne Ölümleri Çalışmasına göre ülkemizde anne ölümlerinin % 37 si gebelik, % 9 u doğum, % 54'ü doğum sonrası dönemde meydana gelmektedir. Yine anne ölümlerinin %20,9'u doğum sonu birinci günde meydana gelirken, % 14,8 i doğum sonu 2.-7. günleri arasında, %18,5'i ise doğum sonu birinci haftadan sonra meydana gelmektedir. Anne ölümlerinin önemli bir kısmının nedeni doğum sonu kanama ve gebeliğin hipertansif hastalıklarıdır. Ayrıca doğum sonu yaşanan "Puerperal psikoz" nedeniyle meydana gelen intiharlar da anne ölüm nedenleri arasında yer almaktadır. Annelerin doğumdan sonra 1-3 gün hastanede yatırılması anne ve bebek sağlığı yönünden büyük önem taşımaktadır Genel olarak hastanede kalma süresi komplikasyon gelişmeyen vakalar için vajinal doğumdan sonra **en az 24 saat**, sezaryen ile doğumdan sonra ise **en az 48 saat** olarak kabul edilmektedir.

Gebelik, doğum ve doğum sonu bakım hizmetlerinin ulaşılabilirliğinin ve kalitesinin artırılmasına yönelik bütüncül yaklaşımlı çalışmalarımız sonucu hazırlanan ve loğusanın hastanede ve evde doğum sonu bakım hizmetlerini düzenleyen Doğum Sonu Bakım Yönetim Rehberi hazırlanmıştır.

Doğum Sonu Bakım Yönetim Rehber iki bölüm halinde düzenlenmiştir,

1-Doğum sonrası hastane takip protokolü (ilk 24 saat hastanede izlem)

2-Doğum sonrası bakım protokolü (sağlık kuruluşunda veya evde ilk 24 saatten sonra doğum sonu 42. güne kadar izlem)

Ülkemizde doğum sonrası ilk 42 gün süresince her loğusa ve yeni doğanın bakımı, başta komplikasyonlara karşı korumak, erken teşhis ve tedavisini sağlamak, gerektiğinde sevk etmek ve anneyi ilgili konularda bilgilendirmek amacıyla Ekte yer alan Doğum Sonu Bakım Yönetim Rehberi doğrultusunda yapılacaktır. İlinizde anne ve bebek sağlığını korumak ve anne ve bebek ölümlerini en aza indirmek için:

1. Doğum öncesi bakım yönetim rehberine göre izlenen her gebenin doğumunun hastanede gerçekleşmesi sağlanmalıdır.

2. Tıbbi yönden uygun olan her gebeye normal doğum şansı verilmelidir.

3. Doğum yöntemi, Doğum Eylemi Yönetim Rehberi doğrultusunda belirlenmelidir.

4. Doğum sonrası komplikasyon gelişmeyen vakalar için vajinal doğumdan sonra **en az 24 saat**, sezaryen ile doğumdan sonra ise **en az 48 saat** loğusa ve yeni doğanın hastanede kalması sağlanmalıdır.

5. İlinizdeki her loğusa Doğum Sonu Bakım Yönetim Rehberi doğrultusunda izlenmelidir.

6. İlinizde doğum ve doğum sonu bakım hizmetlerini veren sağlık kuruluşu personeli (kamu, özel, üniversite vb) Doğum Sonu Bakım Yönetim Rehberi hakkında bilgilendirilmeli ve bu rehberi kullanması sağlanmalıdır.

**T.C.**  
**SAĞLIK BAKANLIĞI**  
Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü

**Sayı** :B100AÇS0120000-020

**Konu** : Doğum Sonu Bakım Yönetim Rehberi

..... VALİLİĞİNE

**GENELGE**

**2008/80**

7. Loğusalar hastanede, doğum sonu ilk 24 saat Doğum Sonu Bakım Yönetim Rehberi doğrultusunda izlenmelidir.
8. Loğusa sağlık kuruluşunda veya evde, ilk 24 saatten sonra doğum sonu 42. güne kadar Doğum Sonu Bakım Yönetim Rehberi doğrultusunda izlenmelidir.
9. İl düzeyinde her loğusanın doğum sonu bakım hizmeti alması İl Sağlık Müdürlüğünün sorumluluğundadır. Bu nedenle İl Sağlık Müdürlüğü tarafından doğum hizmeti veren tüm kuruluşlarda ilgili hizmet için izleme- değerlendirme faaliyeti planlanacak ve yapılacaktır.

Yukarıda belirtilen konuların ilinizde titizlikle uygulanması hususunda bilgilerinizi, gereği için ilgililere emirlerinizi rica ederim.

Eki: Doğum Sonu Bakım Yönetim Rehberi  
(17 sayfa)

Prof. Dr Nihat TOSUN  
Müsteşar

Dağıtım: A planı